

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Feloldás szerkesztő háborúban léte elűzi a szerkesztésért költés:
PURJESZ M. R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Helyi évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy hétre 1 " 20

Nagy győzelmünk Bukovinában.

A királyköszönete a magyar nemzethez

Az oroszok újabb támadásokat kíséreltek meg.

A harcok helyzet napról napra változatosabb és érdekesebb lesz. Még ugyan semmi pozitívum nem árulja el a hadvezetőségek terveit, de már egyes jelek bőségtelennél arra mutatnak, hogy a különböző harcerek egyformán készülnek a világháborúnak arra a fázisára, melynek okvetlenül meg kell érlelnie a döntést.

Eddigi győzelmes harcaink, de főleg az utóbbi napok lényeges sikerei a szövetséges hadak diadalának képzeli biztosítékát. Az orosz kolosszus ez idő szerint az össze roppanás előtt áll. Offenzívájuk, melyet újabbán kifejtettek már csak gyenge támadásokra szorítkozik.

Mai híreink a következők:

A király kézírata.

Budapesti tudósítónk táviratozza: A hivatalos lap kolnapi száma a következő legfontosabb kéziratot közli:

Kedves gróf Tisza!

Az ellenségeink ellenséges szándékaival által reánk kényszerített a fennmaradásra tartó harcunkon végigtekintve, hálás szívvel emlékezem meg a népünknek ebben a nehéz időben tanúsított áldozatkész magatartásáról. Méltóságátlanul homály bizalomtól átkelve, méltóknak bizonyítottuk a korszak nagy kivánalmához abban a nemes lelkesedésben, amelyben fiaikat zászlóim alá küldötték, a háborús idők igényéhez való készséges alkalmazkodásban és a harc áldozatairól való odaadó gondoskodásában. Új hazafiságunknak és állampolgári erényeinknek újabb lényeges meggyalalkozását láthatom.

Ez a jóleső tapasztalat fokozza a most is annyi lényeges haditelt dicsőítő től vezetett hadseregembem vetett bizalmamat. Kormányomnak az a törekvése, hogy minden erőt mindnyájunk közös céljának összehangzó szolgáltatásba bocsásson, osztrák kormányom hasonló eljárásával találkozik a vezetés alatt a nemzet ezután is készséggel áldozza vérét és vagyonát a hazáért, szíves örömmel hordozva mindvégig a háboru súlyos terheit. Bizvási remélem, hogy az ilyen segélyvel kivívott békében veheti

el a híven végigkürdött harc erő feszültségeinek, szenvedéseinek és veszélyeinek méltó jutalmát.

Megbizom Ön, hogy ezt legmegalapozottabban és köszönetem tolmácsolása mellett hozza a nemzet tudomására.

Kelt Bécében, 1915. évi febr. 5.
FERENC JÓZSEF r. k.

Vezérkarunk jelentései.

Budapest, febr. 6.

A löhadiszállásról jelentik:

Legyeleországban és Nyugat-Galiciában a helyzet változatlan. Támadások, melyeket az oroszok a Kárpátokban helyenként spona ismételték, legújabbán veszteségek mellett összeomlottak.

Erdős Kárpátokban saját támadásaink előrehaladtak. Bukovinában az orosz offenzíva január közepéig Moldava legfelső részéig jutott. Itt harcra vitt nagyobb ellenséges erők további előrenyomulását Kárpátokon át legelőször Jakóbnél és Kirlibánánál elfoglalt állásainkban állítottuk meg.

Január huszadika körül több napos támadásokkal megkísérelte az ellenség, hogy időjárókat fedező csapatokat ellenállásukat megfője, mint hogy minden kísérlet, hogy megszállt állásokat rohammal elfoglalja, megfiusult. Mi csapataink pedig támadásba mentek át és január huszonkettedikén Kirlibánán az ellenség birtokából elragadták. Az orosz a következő napokban Iseróval Kimpolnig és Moldava irányában vonult vissza, ahol meg is maradt. Napokban azután újabb harcok kezdődtek, csapataink, melyek a terep és időjárás okozta nagy nehézségek leküzdésében itt is kiváló teljesítményekkel látnak ki, be nyomultak Moldava völgyébe, visszaverték az ott levő ellenségeket és birtokba vették Szvor Moldava és Breaza helységeket. A kárpáti harcokban elfoglalt oroszok száma újabb négyezer emberral szaporodott.

Höfer, altábornagy,
a vezérkeri főnök helyettese.

Beregből is kiszorítottuk az oroszokat.

Míg a toronyai vonalon csapataink Zehla körül verik az orosz, a szomszédos beregi vonalon katonáink szintén sikeresen előreladva elérték a galicai határt, miután Halmamezőnél, Volócnál megütözték az oroszokkal. A fronton előjött a híres Koszacszy zászlóalj, mely egy napon három rohamot, éjjel pedig a negyediket látta hetven lépésről az ellenség fedezékéi ellen, mire az oroszok visszavonultak és 180 foglyot hagytak hátra. A foglyok azt mondják, hogy szerelnék látni Koszacszyt, akinek nálunk fölélmeteres híre van.

Borzalmas viszonyok Lodzban.

Krakó, febr. 6.

A Czsa isentli Lodzból, hogy a városban borzalmas nyomor uralkodik. A járványos betegségek elő megterjedt házakba a német katonáknak híos a bemelei. A városban mintegy négyezer ember lakik. A Röckefeller amerikai segélybizottság tagjai legújabb a helyi polgári bizottsággal ülést tartottak. Az ülésen megjelent a német belügyminiszterium igazgatója, Lewald és a közbürgősnél herceg. A német kormány képviselője kijelentette, hogy a német kormány mindent meg fog tenni, hogy a segélykérő megsemmisítse.

Az orosz lapok beismerik sikerünket.

Gent, febr. 6.

A Rjecs és a Golon Moszkvi egyforma jelentést közölnek arról, hogy az osztrák-magyar hadsereg túlnyomó erővel történt támadás következtében az oroszok kénytelenek voltak abbahagyni Bochnia ellen megindított hadműveleteiket és csapatokat Tarnow körül koncentrálták. Jól elrejtett osztrák ütegek berzasztó tűzzel árasztották el az orosz hadállásokat és egy középhad feljelen megsemmisült.

Orosz jelentések kárpáti győzelminkről.

Bécs, febr. 6.

Kerülő uton jelentik Pétervárról, hogy az orosz hadvezetőség hivatalos közleményel és az orosz lapok tudósításai is megállapítják, hogy a szövetségesek az egész

fronton a legnagyobb erővel támadásba mentek át. A Noveje Vremja ezt jelenti:

A szövetségesek a Kárpátokban óriási csapattömeget vontak össze és a körülbelül 2000 kilométeres fronton a legnagyobb gyorsasággal kezdték meg a hadműveleteket, a melyek annál keményebbek az oroszokra nézve, mert az ellenséges csapatok ellátása és utánpótlása ezen a területen négy kilométeres vonalon segítségével nagyon bőséges. Ily körülmények között az orosz hadvezetőségek megfelelő intézkedéseket kellene tenniük, de ezekre képtelenek.

A Rjecs úgy számítja, hogy a Kárpátokban az osztrák-magyar és német seregek ereje több mint fél millió.

Az oroszok a lengyelországi és galiciai harcok új fázisáról.

Kopaszka, febr. 6.

Pétervárról jelentik: A Visztula balpartján tegnap igen heves harcok voltak Borzímov táján. Ejjel támadást intéztünk a németek ellen, a kik előző napon egy hadállásukat elfoglalták. Véres harcok után sikerült a fűrészes által terhatatlanná vált hadállás egy részét visszafoglalnunk. Egy gépfegyvert zsákmányoltunk és több német katonát fogságunkba esett. Másnap a németek ismét kísérletet tettek, hogy a hadállásból újra kivesszenek. A nap folyamán több ízben megkísérelt német támadások dacára megvédtük pozíciónkat.

Vitkovics felü mellett Vichogored táján, ott a hol a Brura a Visztulába ömlik, a németek egész napon át folyó heves harcok után elfoglaltak egy hadállásukkal szemben fekvő magaslatot.

A bukovinai moldovai terepszakaszközünkben.

Beszterce, febr. 6.

A Jakóbnél megismétlődött ellenséges támadás korántsem volt olyan komoly, mint az előző több napos csatában megfiusult áttörési kísérlet, amelynek visszaverése tudvalevőleg meggyalója volt a Kárpátokban egymást követő nagy-szerű győzelmeknek. Most csak azért támadtak az oroszok, mert világatlan helyzetükben kénytelenek voltak ezt a kétségbeesett lépést megkockáztatni. Az eredmény: a támadás vilámsyors, erőyes és az ellenségtől súlyos áldozatot követelő visszaverése volt. Az oroszoknak őszáz sebesültjük és halottjuk hátrahagyásával kellett menekülniük és előőrszínük

már elérték Paszovlát. Egyidőig a Kirilbabától Seletinig visszavonult, majd ismét az előrenyomulást megkísérítő orosz sereget nyomva követő csapatok elérték a Moldova vonalát és így Bakovinának moldvai terep szakasza a mi kezünkben van.

Ezernégyszáz orosz fogoly.

Szatmár, febr. 6.

A terozsai vonal harciból előbb hatszáz, később nyolcszáz negyvenhét orosz foglyot szállítottak el. Az utóbbiakkal beszéltem. Közülük egy képlény és négy hadnagy volt. Sem a tisztok, sem a legénység nem adták meg magukat, hanem a szövetséges csapatok erős harcok után fogták el őket. Jó kondicióban vannak, csak az orosz tábor rossz közlése miatt panszarkodnak. Valamennyi néptőlkező. A háború okát sem tudják. A harcokat egyetlen községnek nevével sem ismerik.

Örömező ellen Miklós cár nevenaplán az éjszakai ágyútűz — amelyről a Hófer jelentés is megemlékezett — és rendezték. A magyar gyalogságot magyra becsülik, mert szerinte jól löv, amit sok orosz sebesült is tanúsít.

A 847 foglyot a szatmári megfigyelő állomásra viszik, a többi foglyot pedig tovább.

Meddig fog tartani a háború?

Hégy, febr. 6.

A N.w American körkérdést islézett több neves politikusok és diplomatahoz, véleményüket kérve a háború tartani a háború? Gróf Bernstorff washingtoni német nagykövete így válaszolt:

— Ha azt mondom, hogy a háború hosszú lesz, akkor arra fogják magyarázni azavaimat: no lám ez is bizonyítja, hogy Németország ideje elő a háború. Ha azt mondom: a háború rövid lesz, mindjárt készen lesznek vele: nini, Németország beleut a háborúba. Ezért tehát teljes lehetetlenség számomra, hogy a nyilvánosság előtt nyilatkozzam, mert válaszomat bizonyára félremagyaráznák.

Dumba osztrák-magyar washingtoni nagykövete azt felelte a kérdésre, hogy a szövetségesek meg vannak elégedve sikerükkel nyugaton és keleten a szentül biznak benne, hogy a német-osztrák-magyar fegyverek végleges győzelmet fognak aratni. Sajnos, nincs remény, hogy a béke hamar fog következni.

Az első ütközet a Szezei-csatornánál

Rotterdam, febr. 6.

Kairói jelentés szerint a török sereg szerdán reggel megkísérelte a Szezei-csatornán való fegyveres átkelését. A török tüzérség hevesen ágyúzta a csatorna túlsó partján lévő angol tüzérséget, a mely azonban a csatornában lévő védett páncélos cirkálók segítségével eredményesen dolgozott. A török sereg az ágyúk védelme alatt megkísérelte, hogy átkeljen a csator-

nán. Heves ütközet fejlődött, amely egészen délig tartott. Az angolok a hadihajók segítségével az átkelését megakadályozták és jelentős veszteségekkel kísérelték meg a csatorna feléret. A török csapatok közül két százados és száz harcos elesett.

Az ütközetben elesett az angolok részéről két század, 13 ember, megsebesült 58. Török részéről a veszteség 8 század. A legénység halottjainak és sebesülteinek száma ismeretlen.

A törökök El Kintara mellett is megkísérelték az átkelését, azonban az első kísérlet itt sem sikerült. A török csapatok azonban mindössze 1200 emberből és hat ágyúból állott. Ebben az ütközetben elesett 21 és megsebesült 25 ember. Az angolok a saját veszteségükről nem adtak ki jelentést.

Csata Moldva és Izvor között.

Baszterce, febr. 6.

A Kirilbabától északi irányban előrehaladó csapatok, bár a mérhetetlenül sok hó és jég következtében a terepviszonyok kelendő legényesebbek, ma a Moldva és Izvor községek közti levő vidéken több ponton megtámadták és visszaverték az oroszokat. Grózelmas ütközetben, a melynek nagy jelentősége van, hatszáz orosz foglyot el.

A szerbek tüzelnek Ada-Kalehra.

Konstantinápoly, febr. 6.

Híromziz macedóniai bolgár utonc, akiket kényszerítettak a szerb hadseregbe való belépésre, megszállt csapatától és cónakon átkelt a Danás. A bolgárok Ada-Kaleh szigetére menekültek. A szerbek utánuk löttek, csába vették a szigetet, sőt megpróbálták, hogy csapatokat szállítsanak partra. A támadást a bolgárok visszaverték, majd a román határ mellett bolgár földre jutottak. A szerbek még szulán is folytatták a tüzelést Ada Kalehra.

Hirdetmény.

A makói izraelita hitközség pályázatot hirdet a Dák Ferenc utcában levő, jelenleg Várnai Sámuel által birtokbajárságok bérletére. A bérleti időtartam folyó évi május hó elsejétől kezdődő három év.

Zárt ajánlatok a hitközség jegyzői irodájában február hó 20-ig adandók be.

MASSEY HARRIS
aratógép tulajdonosok részére

MANILLA

rendeléseket csak most intézhetem el kedvező árban. Tisztelettel: HALÁSZ Á.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Február 7. vasárnap. Róm. kath. C. hatv. v. Protestáns C. hatv. v. Görög Orosz jan. 25. D. hush. v. Nap kel 7 óra 24 perokor, nyugszik 5 óra 07 perokor.

Időjárás. A fagy gyöngülése és elvélve csapadék várható. Sürgöny-prognózis: Elvélve csapadék, később enyhébb. Déli hőmérséklet: 07 C.

— Istentiszteletek a reformátu soknál. Az ótemplomban délelőtt 9 és délután 2 órakor prédikál Nagy Károly lelkész, az új templomban ugyanazon időben Nagy Károly s. lelkész, a Hódvásban pedig Nagy Lajos tanító prédikál.

— Virilisog átruházás. Fácskai Jánosé Makó városánál megvélő virilis képviseleti jogának gyakorlását Dr. Sukovich Ödönre, F. Kis Balásné pedig Nagy Antalra ruházták át.

— Közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete délelőtt elöl tarlja meg Gara Sámuel városi főjegyző elnöklése alatt február havi rendes közgyűlést. Az állandó választmány mai napon tartott ülésében látta el határozati javaslatokkal a közgyűlés napirendjére kiűzött tárgyakat.

— Házasság. Róza a Sándor, a Makói Takarékpénztár könyvelője ma vette oltárhoz Thalser Marikát, Thalser József kedves leányát.

— A rendőrbiztosi állások fűntartásáért. Imeretes, hogy Makó város képviselőtestülete új szervezeti szabályrendeletének alkotása alkalmával akként intézkedett, hogy a két rendőrbiztosi állást beszüntette. Ezen intézkedés akként történt, hogy az állásban levő két rendőrbiztos ugyan állásában maradt mindaddig, míg ők ezt az állásokat megtartják, de szulán mitor ők ezen állásoktól bármely ok miatt megválnak, érvénybe lép a szabályrendelet intézkedése, és az állásokat többé nem töltik be, mert helyette három polgári rendőri állást szerveztek. A két rendőrbiztos, mint azt mindenki tudja, még állásban van, Rákossy Gyula rendőrképzési és Sukovich Ödön indítványt adtak be a rendőrbiztosi állások visszaállításáért. Erre az indítványra mi annyit vagyunk kénytelenek megjegyezni, hogy ez az indítvány jelenleg nem időszerű, ezt ráérték volna akkor beadni, mikor a két rendőrbiztos működése megszűnt volna és a körülmények indokolták tették volna a rendőrbiztosi állások visszaállítását.

— Küldjünk katonáinknak thermálvegeket, teát, konyakot, likört, csokoládét, cecest! Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtápparancsnoksághoz juttatja a honvédelmi ministerium Hadszolgáltató Hivatala, Budapest, IV. váci-utca 38.

Keresek haszonbérbe

a városhoz közel egy kat. hold jöminőségű szántóföldet. Cim a a kiadóhivatalban megtudható.

A lövészárak védelmében.

A halál tornáca előtt.

Jan. hó.

Kiküldöztettek a zászlóaljunkból. A meghagyás az volt számomra, hogy századommal eröltetett menelben vonuljak előre s J... faluban jelentkezzem az ottani Abschnit-Kommandónál (védőszakaszparancsnokságnál), ott fogom kapni a további parancsot.

A parancs vétele után azonnal indultunk. Nyirkos, hűvös decemberi est volt. Mindjárt utunk elején apró, sűrű szemekben kezdett az eső is esorogni reánk s az előttünk vonuló utra, melyet hamarosan olyan sikossá tett, hogy felfelé a hegyi uton alig tudunk előre mászni, lefelé meg folyton a hanyatt vágódás veszedelem fenyegetett bennünket. Növelte menetelünk nehézségét az is, hogy koromsötétség lett, úgy hogy a közvetlenül mellettünk haladó bajtársak se ismerhettük fel ebben a vak sötétségben.

Hegyek fel s hegyről lefelé való fázasztó meneteléssel este kilenc órára érkezünk a kis szerb faluba, a mely alig néhány háztól állott. A falu elején utunkat álló laktábori őrségtől megtudtuk, hogy a védőszakaszparancsnokság szállása egyenesen előre a falu túlsó végén van.

Alig pár percre rá már fel is tünt előttünk egyik szerb viskó külső homlokzatán a pislogó tábori lámpa, mely jelezte, hogy e viskóban székel e védőszakaszban parancsnokló tábornok.

Meg sem állottam a századom élén, hogy utánam századom is megállhasson s hogy a tábornoknál jelentkezzem további parancsot kérhessem, még mielőtt megállhattunk volna, rohan felém H... barátom, egyik délvideki népfelkelő zászlóaljban szintén századparancsnok s már a mozdulataival jelzi, hogy részemre parancsot hoz.

Jobbra és balra különböző csapatok csoportosulnak, melyek szintén parancsra vártak. Szinte megdöbbentő csend volt az egész táborban. A katonáknak még susogva sem volt szabad egymással beszélniük s a tisztek is csak csendes, alig hallható suttogással vették s adták egymásnak a különböző rendelkezéseket. Minden legkisebb nesz nélkül kellett viselkednünk az ellenség akkor már nagyon közel volt. A viskó falán pislogó lámpa is előre felé leplezve volt, csakis hátrafelé világított.

A mint H... barátom előttem éppen a lámpa alatt megáll, egy pillanatra alig lehetett ráismerni. Piros posztás aron, egészsége szép férfiú volt s most, amint a lámpa pislogó gyenge fénye arcába vágott, ijeszten halavány volt, szinte halotti sáppadság ült az arcán.

— Kedves barátom — kerdi mondókáját — nekem jutott a borzasztó feladat, hogy veled a parancsot közöljem. Parancs számodra az, hogy századoddal azonnal felvonulsz az innen féljobbra eső magaslaton — egészen az erdő alján levő 240 es magassági fokig, ott egy lövészárkot találsz, abban századoddal állást foglalsz s ott várod be az ellenséget. Gyorsan bucsuzs el többi barátaidtól is, mert ahová mégy, olyan hely, hogy onnan — isten csodája lesz — ha élve egy is szabadul közületek. Isten veled!

Ezzel kezét fogott velem H... barátom és sive tovább ment. Minden szaván éreztem, hogy rettegetesen hat rá e percek borzasztó komolysága, az élettől való bucsuztatás és bucsuzkodás, azért rohant el, mihelyt végzett a rá bizott parancs közvetítésével.

Se szó, se beszéd, katonának a parancs parancs, még ha annál

bizonyosabb is a halál. Körülöttem álló tisztársaimat egy-kettőre sorra elbucuszta. Valamennyin meglátottam a gyenge fény mellett is, hogy bizonyosra veszik, hogy abból a lövészárokból engem élve már nem látnak viszont s látzolt, hogy őssinlén sajnálnak.

Pár pillanat múlva már századom élén meneteltem tovább a — lövészárók, vagy barátain sejtése szerint a bizonyos — halál felé. Századom csendben, rendben utánam. Koromsötétségben haladtunk lefelé a lejtőn, majd a völgybe érve, a közepén elfolyó patak hidjának éppen neki-lálítottunk s onnan vonultunk tovább most már lefelé az erdő irányába.

Az erdő alján hamarosan megtaláltuk a lövészárót, mely a lejtőn lefelé az erdőre merőleges vonalban húzódott el.

Kimérettem előbb az egész árok hosszát s ahhoz képest osztottam el legénységemet úgy, hogy valamennyinek jó kilövése legyen. A mi nem ért be, azt tartalék gyanánt hátrább az erdőben helyeztem el. Ezután elvégeztem a biztosítási intézkedéseket. Figyelő járőröket küldtem a terep minden irányába s magában a sáncárókban is megteletem minden intézkedést arra nézve, hogy az ellenségtől jöhető mindenféle megtelepetést kizárjak. Ezután elejétől végig újra bejártam a hosszú sáncárót s kioktattam katonáimat, hogy bármily eshetőséggel szemben is miként viselkedjenek. Buzdítottam, bátorítottam, lelkesítettem őket s aztán kisdtem a rendelkezést, hogy a lövések előtt felállított figyelő őrszemeken kívül — a kik félóránként felváltandók lesznek — a többiek lenn az árok padkáján leülhetnek s ha tudnak, szundikálhatnak.

A mikor mindezzel így készen lettem, éppen éjféli lett. Magam is leültem aztán a sáncárók közepén a partra. Négy küldöncöm körbe melém telepedett. Így várjuk az ellenséget, melyről bizonyos volt, hogy ha előbb nem is, de reggelre itt lesz.

Az előző napi rettenetes harci zaj utolsó akkordjai csak ekkor — ugy éjféltáján — hangzottak el az előttünk levő magaslatoz körül. Az 5-6 ezer lépésnyire levő A v a l a h e g y sziklás bércei 5-10 percre az éj közepén is visszhangzottak még egy-két ágyulövéstől, miket szintén néhány percig tartó borzasztó puskaropogás követte. Tudnivaló volt már ebből is, hogy az ellenség nagyon közel van.

Állandóan ébren maradtam. Gondolatomban meg hánytam-vettem minden lehetőséget arra nézve, a mi jönni fog. Ujra, meg újra végigjártam a lövészárót s a védekezésnek, avagy ha arra kerülne a sorunk, ellenámadásunknak minden általam elgondolt módját közöltem katonáimmal. Amennyire veszedelmes volt a helyzetünk ebben a pozícióban, annyira nem gondoltam arra, hogy itt az árokban vesszünk. Rendületlenül biztam saját hidegvérűségemben, mit megövesztelt ez a háború s öreg néplelkölöm ismert hőieségében.

Igy teltek, multak az órák. Egyik a másik után. Ott kulcsoltunk a halál tornácában. Hajnali három óra felé járt már az idő, a mikor rajvonalam balszárnya felől egyszerre olyan mozgást hallok, mintha csapatok közeledése volna. Alig hallatszik ez a tompa mozgás, egyik szakasparancsnokom a balszárnyról suttogó hangon kiált s oda kérel.

A mint odamegyek, a vak sötétségben egyszerre csak H... barátom, aki az este nékem a parancsot közvetítette volt, toppersztem s szonnal közli, hogy nekem századommal be kell vonulnom zászlóalj-jamhoz s ő jött századával engem felváltani.

Nem láthattam az arcát most a sötétben, de a hangja még fátyolozottabban rezgett, mint az este,

néhány órával exelött. Ujra bucsuzott, de most csak annyit mondott: — Felváltottalak a halálból. Most már csakugyan örökre — isten veled! — Eszel tovább ment.

Századomat kivonultattam a sáncárókból, H... az övét helyezte be. Mi aztán más terepre zászlóaljunkhoz vonultunk át...

Másnap még aig pitymallott, a mikor az ellenség megkezdte a tüzelést. Az első puskaropogás onnan, az erdő alatti sáncárók felől hangzott felénk. Ott volt az akkornapi első összecsapás. A borzalmas fegyverropogás, a gépfegyverek idegizgató kattogása s rögtön utána az ágyuk örüleles bömbölése rettenetes volt. Irizáló öldöklés folyhatott ott.

Nemsokára rá mi is megü-köztünk. Folyt a csata pitymallattól késői sötét estig. Aratott a halál, mint hó termés idején a modern arató gép...

Az est sötétjével újra elült a harc. A csapatok újra sorakoztak s megszámláltuk, kik vannak még meg és kik maradtak oda a napi csatában.

H... százada borzasztóan megtépázva került ki az ütközetből. Nagy veszteségük volt legénységben is, de különösen tisztokban. Ugy kellett még akkor nap hallanom, hogy ott a sáncárókban esett el H... barátom is, a századparancsnok. Hőiesen viselkedett, ám hiába volt, a túnyomó ellenség előtt — hősi halált halt...

Rettenetes játéka a sorsnak. Néhány órával előbb engem küldött a — bizonyos halálba. Én csak a halál tornácáig jutottam, akkor jött ő, hogy helyettem ő menjen a — halálba.

Ha akkor éjjel engem fel nem váltott volna H... barátom, ő maradt volna meg s ma én pihennék ott Szerbia földjén, jeltelen hant alatt, a hegy lejtőjén, az erdő alján, a hol most ő alusza hősi álmát.

K. P.
népf. főhadnagy

REGÉNY

Egy világváros rejtelméi.

(804)

94. fejezet.

A nagy jötevő.

Kegyednek fogalma sírcs róla, hogy milyen vakmerő az az ember.

Kegyednek mulhatatlanul itti kell maradni, míg bizonyosságot szerzek.

De miért nem fogja el őt.

A rendőrség már napok óta keresi.

Itt is, ott is felhívik, de még sem bírják elcsípni.

Minduntalan más áruhába bujlik s ez által felismerhetetlené teszi magát.

De legyen nyugodt.

Ide ebbe a kastélyba be nem hatolhat.

Alkalmazottaim úgy vigyáznak kegyedre, mint a szemük fényére.

Megragadta Márta kezét és névvel ajkához emelte.

Oh, signora.

Mikor fogja magát rászánni, hogy enyém lesz?

Tekintsen rám azzal a szép szemével.

Nem látja, mennyire szeretem, mennyire imádom...

Hagyjon engem, gróf ur... Nem tehetem, nem tehetem.

Kegyed nélkül nem élhetek.

Isten látja lelke, szerelmem oly tisztá, mint a harmatcsepp a fűszálon.

Szívem ellenállhatatlanul a kegyedé.

Könyörüljön rajta.

Gróf ur, szólj Márta, legyen tekinettel fájdalomra...

Ám legyen... hallgatni fogok. A kegyed fájdalma előtt elayomom tulajdon fájdalomamat.

Keresni fogom a kegyed atyját. De mi lesz a jutalom, ha visszahozom?

Folyt. köv.

FIGYELEM!!

Pokrócsokat 5 koronától kezdve és vízmentes ponyvákat a legolcsóbb árban szállít

GLÜCKSAMU

gépraktára Makó, Szegedi-utca.

Eladó ménló.

Egy engedéllyel ellátott ménló (csödör) eladó. Tudakozódni lehet ERDEI GYÖRGY Járandó 5. szám Balázs Pál-féle tanyán a nap bármely szakában.

Meghívó.

A makói tehéjársai gazdaság elnöksége tisztelt elölle meghívja az igen tisztelt gazdáitársakat 1915. évi február 7-én, azaz vasárnap délután 2 órakor a városaháza nagyteremében tartandó rendkívül nagygyűlésre.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőválasztás.
2. Pásztorok felfogadása.
3. Esetleges izdlványok.

Az elnökség.

Egy ügyes józan

kereskedő segéd,

aki nem hadköteles, felvétetik IRITZ SÁMUEL özv. cégnél.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplo, májfolt, ar- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfijító 1 koronás piperezerek több kiállítások díjakkal lettek kiállítva.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válassz:

Igyék naponta 1-2 palack Szent István duplamaláta sört.

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, gyomor-bajoknak; igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Sertőzde gyártja. — Kapható minden fűszer- és csemege üzletben. Eredeti gyári palackoltásban kapható: Iriz Sámuel özvegye cégnél, Makón.

1914. december havi katonai lóvásár alkalmával jótékonycsírának adakoztak:

ORVOSOK

igazolják, mint legkiválóbb köhögés elleni szert a:

Milliók használják

rekedtség, elnyálkásodás, hurut, számarhurut ellen és különösen meghűlés ellen, mely miatt minden harosnak nélkülözhetetlen. 600 ervosi és más egyén igazolja a biztos sikerét ezen étvágygerjesztő és kellemes cukorkáknak. Csomagja 20 és 40 fillér, doboza 60 fillér, hadi csomagolásban 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Keresünk megvételre használt wertheim szekrényt.

Cim a kiadóba.

Egy jóforgalmu

italmérés

berendezéssel együtt eladó. Értekezhetni lehet Iriz Sámuel özv. cégnél.

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.

Iritz Sámuel özv. cégnél Makón.

6. sz.
1915

Hirdetmény.

A battonyai kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság 1914 évi december hó 7-én 5921 sz. a. kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel köz-
hírré teszi, hogy Dombiratos községre vonatkozólag az 1886: XXIX, 1889: XXXVIII és az 1891: XVI t-cikkek értelmében szerkesztendő telekkönyvi be-
tétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a nevezett községben a helyszini eljárás és pedig az 1891: XVI. t.-c. 9 §-a értelmében első sorban az azonosítás 1915. évi február hó 5-én és ennek be-
fejeztével a további bizottsági eljárás fog kezdődni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok akik a telekjegyzőkönyvben elő-
forduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok akik valamely ingatlanhoz tulaj-
donjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközőljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebe-
lezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírára

az 1889: XXIX. t.-c. 15—18 §-a, és az 1889: XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni, i) arkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás lét ejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-
elengedési kedvezménytől is elesnek; és

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve ugyanintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kaán János
betétszerk. tkvvezető.

Dávid Samu
kir. befétszerk. bírój

Van szerencsénk t. üzletfeleinket értesíteni, hogy vámmalmunkban a vámot buza, rozs, árpa és tengeri örlésnél

8°/o-ra szállítottuk le.

**A búzánál, rozsnál és árpánál csak természetbeni vámot szedünk, ellenben tengeri darálását 1 K 20 fillér készpénz vámért teljesítjük.
Zeitler gózmalom.**

Teljesen ingyen

aduek mindenkinek felvilágosítást „Hőseink nagy arckép-albumá”-ra vonatkozólag, ha a nap bármely szakában felkeresi kiadóhivatalunkat. Ezen a helyen is megemlítjük, hogy a behozott fényképek már munka alatt vannak, most új gyűjtést kezdünk, hogy mindazok, akik még nem hozták be hozzátartozóik fényképét kiadóhivatalunkba, módjukban legyen azokat elhelyeztetni az arckép-albumban. Tehát mindenki, ki

egy díszkötésű albumot

akar magának, melyten férje, rokona vagy hozzátartozója arcképe van megörökítve, hozza be minél előbb azoknak fényképeit, hogy a már nem soká sajtó alól kikerülő diszes arckép-albumban látható legyen. — Ha elegendő fényképpel rendelkezünk, akkor a további gyűjtést befejezzük, fényképeit mindenki sértetlenül vissza kapja és az albumot 1 korona lefizetése után átvéheti.